

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

TEZE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

**Vybrané problémy těžby lesních dřevin v právní
teorii a praxi v ČR**

Autor: Jiří Hebelka

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Ing. Pavel PIKOLA Ph.D

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Předložená bakalářská práce pojednává o vybrané problematice těžby dřeva se zaměřením na rychle rostoucí dřeviny. Lesní hospodářství je významným odvětvím, které je důležité z mnoha hledisek. Především jde o významnou úlohu v oblasti ekosystému, či jde o udržování rovnováhy v přírodě pro udržitelný rozvoj. Též je zde i významný ekonomický přínos z těžby dřevin pro hospodaření státu.

V teoretické části je popsána legislativa lesního hospodářství, dále je osvětlena technologie způsobů těžby dřeva. Praktická část je zaměřena na založení plantáže rychle rostoucích dřevin, zejména japonského topolu. Na základě vybraných ekonomických ukazatelů je vytvořen finanční plán pěstování japonských topolů, včetně uvedení výnosnosti a rentability podnikání v této oblasti.

Klíčová slova: legislativa lesního hospodářství, půda, les, těžba dřeva, technologie, rychle rostoucí dřeviny

Úvod

Tématem tohoto textu je zakotvení těžby lesních dřevin v právní teorii a praxi České republiky. Ochrana životního prostředí je v současné době velice naléhavou záležitostí. Nešetrné lidské zásahy do krajiny, stejně jako narušování původních biotopů, znečišťování vody i ovzduší, představují hrozbu nejen pro životní prostředí, ale dotýká se to také sociálního a ekonomického vývoje lidské populace. Šetrné zacházení s přírodními zdroji a ochrana životního prostředí pro budoucí generace, představuje jednu z hlavních priorit států, které si za tímto účelem vytvářejí potřebné legislativní prostředky a nástroje.

Téma tohoto textu se zaměřuje na les, jakožto na jeden z nejdůležitějších ekosystémů na území České republiky. Funkce lesa je ohrožována působením velkého množství nepříznivých vlivů a to jak přírodních, tak civilizačních. Na některých místech působí civilizační vlivy v takové míře, že ohrožují samotnou existenci lesa.

Ochrana životního prostředí s lesy přímo souvisí, neboť příznivě působí na vodní a klimatické poměry, produkují kyslík, zachycují prach a jiné škodliviny z ovzduší, chrání půdu

před erozí, tlumí hluk, jsou přirozeným prostředím pro mnohé druhy rostlin a živočichů a slouží lidem k rekreaci. Lesy zastávají také funkci krajinného prvku, a proto jsou předmětem ochrany přírody a krajiny.

Cíl práce

Cílem předložené bakalářské práce je objasnění těžby lesních dřevin a zakotvení této činnosti v právní teorii a praxi České republiky. Dalším cílem práce je zobecnění a zpřístupnění problematiky z oblasti lesního hospodářství a dalších oblastí, které s tímto tématem úzce souvisí. Hospodaření v lesích se řídí zákonem č. 289/1995 Sb. Zákonem o lesích.

Dílčím cílem práce je na praktickém příkladu rychle rostoucích dřevin posoudit efektivnost a zhodnotit výnosnost podnikatelského záměru výsadby rychle rostoucích dřevin.

Metodika práce

Předložená práce byla zpracována na základě studia odborné literatury k danému tématu, vědeckých publikací a článků z internetových odkazů. Dále bylo postupováno metodou vlastního šetření a vlastního zjištění. Bylo využito i metody rozhovorů s odborníky v dané oblasti. Předkládaná bakalářská práce vychází též z vlastní výzkumné činnosti, kde autor sám zasázel rychle rostoucí dřeviny japonského topolu a postupně zkoumal náklady a výsledky růstu.

Obsah práce

V teoretické části jsou autorem předložené bakalářské práce osvětleny pojmy těžba dřevina, rychle rostoucí dřeviny, půda, les. Dále se autor zabývá legislativou spojenou s těžbou dřeva.

V praktické části autor vlastním šetřením a zjištěním zabývá pěstováním rychle rostoucích dřevin japonského topolu. Na základě vybraných ekonomických ukazatelů je vytvořen finanční plán pěstování japonských topolů, včetně uvedení výnosnosti a rentability podnikání v této oblasti.

Závěr

Předložená práce se zabývá vybranými problémy těžby lesních dřevin v právní teorii a praxi v České republice. V práci byla rozebrána legislativa lesního hospodářství včetně legislativy týkající se rychle rostoucích dřevin. Tématem rychle rostoucích dřevin japonských topolů se zabývá i praktická část předložené bakalářské práce. Byl zde uveden příklad pěstování japonského topolu na plantáži o rozloze 0,5 ha, včetně finančního plánu. Ze zjištěných vybraných ekonomických ukazatelů rychle rostoucích dřevin japonských topolů ze zadaných vstupů vyplývá, že návratnost investice do plantáže o rozloze 0,5 ha je přibližně 1 rok. Díky nízkým nákladům v podobě: ceny malotraktoru, užitkového vozu, zaměření pozemku a chemické ochrany proti škůdcům dle finančního plánu na str. 54 se při úspěšném odbytu vypěstovaných japonských topolů jeví tento projekt jako dobře realizovatelný.

V případě že bychom zvolili menší plochu výsadby rychle rostoucích dřevin japonského topolu např.: o rozloze 0,25 ha, tak můžeme očekávat menší výnosy přímo úměrné v souvislosti s počtem kusů řízků japonského topolu. Při osázení menší plochy se náklady sníží o cenu zaměření pozemku, ostatními náklady (ochranu proti škůdcům, doprava, přeprava,..). V praxi by to znamenalo, že náklady budou ve výši malotraktor 50 000 Kč, užitkový vůz 50 000 Kč, zaměření pozemku 1 500 Kč, koupě řízků 7 500 Kč a ostatní náklady 2 500 Kč. Celkové náklady při rozloze 0,25 ha budou celkové náklady činit 111 500 Kč. Celkové tržby po prvním roce 66 000 Kč. Předpokládaná doba návratnosti investice je 20 měsíců.

Celkově tedy můžeme vyvodit fakt, že při pěstování rychle rostoucích dřevin japonského topolu, nám poroste zisk s rozlohou pole (plantáže). Naopak při menší rozloze pole je nutné počítat s delší dobou návratnosti investice a nižší tržbou. Na druhou stranu musíme zohlednit rizika s tím spojená a člověkem neovlivnitelná. Jsou to problémy spojené s lesní zvěří, počasím a podnebím, které ovlivní celou úrodu např.: vichřice, sucho,... Vzniká tedy riziko, že přijdeme o to větší vložené investice.

Použité prameny

Publikace

Gremlica, T. Industriální krajina a její přirozená obnova: právní východiska a rekultivační metodika oblastí narušených těžbou. Praha : Novela bohemia, 2013. ISBN: 978-80-87683-10-1.

Matějčík, J. Prčina, A. Lesnicko-dřevařský sektor a Evropská unie. Jíloviště: Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i., 2008. ISBN: 978-80-86461-96-0.

Škapa, M. Lesní těžba. 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1987.

1. Zákon č.289/1995 Sb., Zákon o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon). In: *Sbírka zákonů*. 3. 11 1995. str. 68. ISSN 1802-8012.

2. **Ministerstvo životního prostředí.** Lesy. *mzp.cz*. [Online] 31. 12 2003. [Citace: 2. 8 2014.] http://www.mzp.cz/www/dav.nsf/rocnka_04/b4.htm.

3. Předpis č. 78/1996 Sb., vyhláška Ministerstva zemědělství o stanovení pásem ohrožení lesů pod vlivem imisí. In: *Sbírka zákonů*. 18. 3 1996. str. 4. ISSN 1211-1244.

4. **Němec, Jan.** Druhové složení lesů v České Republice. *vykuplesa*. [Online] JE Dřevo s.r.o., 11. 1 2013. [Citace: 26. 8 2014.] <http://www.vykuplesa.cz/?clanek=25&titulek=druhove-slozeni-lesu-v-ceske-republice>.

5. **Ministerstvo zemědělství.** Př. 4 DK - Vývoj situace českého lesnictví. *LESS: Dřevěná kniha*. [Online] 1. 2 2001. [Citace: 27. 8 2014.] <http://www.less.cz/c322-cz-drevena-kniha>.

6. **Atlas Rostlin.** Smrk ztepilý. *atlasrostlin*. [Online] [Citace: 27. 8 2014.]

7. **Leugnerová, Gabriela.** Pinus Sylvestris L. - borovice lesní. *botany*. [Online] 3. 7 2007. [Citace: 27. 8 2014.] <http://botany.cz/cs/pinus-sylvestris/>.

8. **Rak, Lubomír.** Larix Decidua Mill. - modřín opadavý. *botany*. [Online] 7. 6 2007. [Citace: 27. 8 2014.] <http://botany.cz/cs/larix-decidua/>.

9. **Leugnerová, Gabriela.** Abies Alba Mill. - jedle bělokorá. *botany.cz*. [Online] 4. 7 2007. [Citace: 2. 9 2014.] <http://botany.cz/cs/abies-alba/>.

10. —. Fagus Sylvatica. L. - buk lesní. *botany.cz*. [Online] 18. 7 2007. [Citace: 3. 9 2014.] <http://botany.cz/cs/fagus-sylvatica/>.

11. **Mižík, Petr.** Quercus Rubur L. - dub letní. *botany.cz*. [Online] 30. 12 2008. [Citace: 13. 9 2014.] <http://botany.cz/cs/quercus-robur/>.

12. —. Quercus Petraea (Matt.) Liebl. - dub zimní. *botany.cz*. [Online] 22. 11 2009. [Citace: 13. 9 2014.] <http://botany.cz/cs/quercus-petraea/>.

13. **Rak, Lubomír.** Betula Pendula - bříza bělokorá. *botany.cz*. [Online] 3. 7 2007. [Citace: 13. 9 2014.] <http://botany.cz/cs/betula-pendula/>.

14. **Weger, Jan a Stupavský, Vladimír.** Legislativa pro cíleně pěstované energetické rostliny a rychle rostoucí dřeviny s ohledem na ochranu přírody, půdy a nakládání se sadbou. *biom.cz*.

[Online] 21. 12 2011. [Citace: 13. 9 2014.] <http://biom.cz/cz/odborne-clanky/legislativa-pro-cilene-pestovane-energeticke-rostliny-a-rychle-rostouci-dreviny-s-ohledem-na-ochranu-prirody-pudy-a>. ISSN 1801-2655.

15. **Česká národní rada.** Předpis č. 114/1992 Sb. Zákon České národní rady o ochraně přírody a krajiny. *Zákony pro lidi.cz*. [Online] 19. 2 1992. [Citace: 13. 9 2014.] <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114>.

16. **Wantulukov, Milan.** Rychle rostoucí dřeviny. *drevosrto.cz*. [Online] 21. 9 2012. [Citace: 13. 9 2014.] <http://www.drevosrot.cz/stranka-rychle-rostouci-dreviny-33>.

17. **Bílek, K.** *Těžba a doprava dříví*. 1. vydání. Písek : Vyšší odborná škola lesnická a Střední lesnická škola Bedřicha Schwarzenberga, 2013. str. 202.

18. **Kahuda, Josef.** Lesnictví a myslivost 2013. *czso.cz*. [Online] 30. 5 2014. [Citace: 27. 9 2014.] http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/publ/100004-14-r_2014.

19. **Luňáček, Radim.** Rychle rostoucí topoly. *rychlerostoucitoloy.cz*. [Online] 13. 12 2012. [Citace: 28. 9 2014.] <http://www.rychlerostoucitoloy.cz/o-topolech>.

20. **Weger, Jan.** Pěstování výmladkových platnáží rychle rostoucích dřevin. *VÚKOZ*. [Online] 1. 4 2012. [Citace: 28. 9 2014.] <http://mail.vukoz.cz/vuoz/biomass.nsf/pages/zasady.html>. ISSN 1801-2655.

21. **Hovorka, Adam.** Suché jaro - nepřítel nových plantáží. *biom.cz*. [Online] 15. 7 2007. [Citace: 28. 9 2014.] <http://biom.cz/cz/odborne-clanky/suche-jaro-nepritel-novych-plantazi>.

Internetové zdroje

1. www.lesy.tadytoje.cz
2. www.silvarium.cz

Právní předpisy

1. Zákon č. 289/1995 Sb., Zákon o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon).

